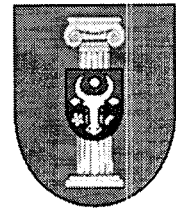

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601. fax (373 22) 820 602, www.ani.md. e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr.193/17

mun. Chișinău

07.09.2020

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Andrian FETESCU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința Dnei Sveclă Raisa, director de grădiniță din comuna Olișcani r-ul Șoldănești, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

C O N S T A T Ă :

La 12.02.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. L-56/20 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Sveclă Raisa, director de grădiniță din comuna Olișcani r-ul Șoldănești.

La 26.02.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dna Sveclă Raisa, director de grădiniță din comuna Olișcani r-ul Șoldănești, avînd interes personal a admis o încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese manifestată prin luarea deciziilor ce vizează nepoata și cumnata acesteia, care activează în calitate de educator și asistent medical în grădinița „Scufița Roșie” din comuna Olișcani r-ul Șoldănești..

La 11.03.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 138/17, în privința dnei Sveclă Raisa director de grădiniță „Scufița Roșie” din comuna Olișcani r-ul Șoldănești a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-17/1072 din 13.03.2020, recepționată la 18.03.2020 dna Sveclă Raisa a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat și solicitate de la instituțiile relevante informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin scrisoarea nr. 81 din 08.05.2020, înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 2832 la 18.05.2020, **Primăria comunei Olișcani r-ul Șoldănești** a expediat copiile autentificate a următoarelor acte:

- Organigrama grădiniței „Scufița Roșie”
- Regulamentul de activitate al Grădiniței „Scufița Roșie”
- Ordinul de numire în funcție a directorului Sveclă Raisa al grădiniței de copii „Scufița Roșie”
- Copia fișei postului a dnei Sveclă Raisa
- Copia ordinului de numire în funcție a dnei [REDACTED] și [REDACTED]

- Copia fișei postului dnei [REDACTED] și [REDACTED]
- Copia contractului individual de muncă a dnei [REDACTED] și a contractului individual de muncă a dnei [REDACTED]
- Alte acte administrative întocmite de către dna Sveclă Raisa în privința dnei [REDACTED] și [REDACTED].
- Declararea de către Sveclă Raisa a conflictelor de interese reale încare se afla în privința dnei [REDACTED] și [REDACTED] la data de 03.02.2020.
- Copia Registrului declarațiilor privind conflictele de interese din anul 2020 al Primăriei Olișcani r-ul Șoldănești.

În urma consultării Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației”, s-a stabilit că dna [REDACTED] este nepoata dnei Sveclă Raisa, confirmându-se astfel relațiile de *persoane apropiate* dintre cele din urmă.

Potrivit, informației prezentate de **Agenția Servicii Publice a RM** (anexată la materialele dosarului de control) înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 4668 la 26.06.2020, s-a stabilit că dna Raisa Svecla este rudă prin afinitatea de gradul II cu [REDACTED]

Coroborând toate informațiile reflectate mai sus, inspectorul de integritate atestă următoarele:

- Dna Sveclă Raisa exercită funcția de director de grădiniță „Scufița Roșie” din comuna Olișcani r-ul Șoldănești, începînd cu **16.15.2017** până la data de **16.05.2022** fapt confirmat prin Dispoziția nr.21- P din 16.05.2017 cu privire numirea în funcție a dnei Sveclă Raisa în calitate de director de grădiniță și încheierea contractului individual de muncă. Totodată, din materialele dosarului de control se atestă faptul că dna Sveclă Raisa a deținut și anterior funcția de director de grădiniță a comunei Olișcani r-ul Șoldănești.

Potrivit prevederilor art. 3, alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Sveclă Raisa *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale.*

Sveclă Raisa este subiect și în sensul art. 3 alin. (2) lit. d) din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15.02.2008. (abrogată)

În baza informațiilor acumulate, inspectorul de integritate a stabilit că dna Sveclă Raisa, director de grădiniță „Scufița Roșie” din comuna Olișcani r-ul Șoldănești avînd interes personal rezultat din relația sa cu persoana apropiată - (cumnată) [REDACTED], a semnat contractul individual de muncă nr.N-1 din 01 septembrie 2012 privind angajarea dnei [REDACTED] în calitate de asistent medical pe perioadă determinată pînă la data de 31 august 2013, contractul Nr.1 din 01 septembrie 2015 privind angajarea dnei [REDACTED] în calitate de asistent medical pe perioadă determinată pînă la data de 31 august 2016 și contractul nr.N-3 din 01.09.2016 privind angajarea acesteia pe perioadă nedeterminată în calitate de asistent medical al grădiniței „Scufița Roșie” comuna Olișcani r-ul Șoldănești, totodată fiind încheiat și în privința dnei [REDACTED] (nepoată) contractul individual de muncă din 01.04.2019.

De asemenea, inspectorul de integritate în cadrul procedurii de control a identificat următoarele ordine semnate de către dna Sveclă Raisa în privința dnei [REDACTED] (cumnată) și [REDACTED] (nepoată) acestea fiind:

- ✓ Ordin nr.28 din 01.07.2013 cu privire la acordarea concediului de odihnă;
- ✓ Ordin nr.28 din 01.08.2014 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă;
- ✓ Ordin nr.100 din 17.08.2015 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă;
- ✓ Ordin nr.101 din 03.08.2015 cu privire la acordarea concediului neplătit;
- ✓ Ordin nr.27 din 01.08.2016 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă;
- ✓ Ordin nr.20 din 01.07.2017 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă;
- ✓ Ordin nr.18 din 02.07.2018 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă;
- ✓ Ordin nr.20 din 03.06.2019 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă;
- ✓ Ordin nr.55 din 06.04.2020 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă;
- ✓ Ordin nr.4 din 01.04.2019 cu privire la angajarea dnei [REDACTED] în calitate de educator;

- ✓ Ordin nr.18 din 03.06.2019 cu privire la înlocuirea în funcție de ajutor de educator a dnei [REDACTAT].

Prin urmare, ordinele semnate până la intrarea în vigoare a Legii nr.133/2016 cu privire la declararea averii și intereselor personale au fost semnate sub auspiciul Legii nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese.

Așadar, se reține că dna Sveclă Raisa, fiind subiect al declarării, avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității și responsabilitatea individuală și exemplul personal. Or, obligațiile și responsabilitățile subiectului declarării, cu referire la regimul juridic al conflictelor de interese, sunt prevăzute expres în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale cât și la art.4 din Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese pentru perioada aflării în vigoare a respectivei legi.

Potrivit Legii nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese - art. 9 persoana prevăzută la art. 3 va informa imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre: a) interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu; - art. 13, art. 14 conducătorul organizației publice este obligat să informeze Comisia Națională de Integritate despre depistarea de încălcări ale prezentei legi.

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un **interes personal** ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Sveclă Raisa, exercitând funcția de director de grădiniță al comunei Olișcani r-ul Șoldănești, era obligată să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate

influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dnei Sveclă Raisa îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.*

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectului declarării, în persoana dnei Sveclă Raisa, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.*

Conform art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).*

De remarcat faptul că dna Sveclă Raisa a declarat conflictul de interese real în care s-a aflat la data de 03.02.2020 și la 05.03.2020 la Primăria din comuna Olișcani r-ul Șoldănești

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-17/2104 din 15.05.2020, dna Sveclă Raisa a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

Potrivit art. 37, alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate *„în cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților sau al restricțiilor, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere printr-o scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.). Punctul de vedere al persoanei supuse controlului poate fi prezentat în termen de 15 zile de la recepționarea invitației. Dacă recepționarea invitației pentru a prezenta un punct de vedere nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea acesteia”.*

De menționat că dna Sveclă Raisa, a recepționat scrisoarea nr. 04-17/2104 din 15.05.2020, fapt confirmat prin avizul de recepție din 23.05.2020, astfel la data de 09.06.2020 prin scrisoare înregistrată în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 4074 dna Sveclă Raisa a prezentat punctul său de vedere asupra obiectului controlului.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

În punctul de vedere, prezentat dna Sveclă Raisa, a indicat că: *Cu referință la invitația dvs-tră cu nr.2104 din 15.05.2020 în legătură cu controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, îmi exprim punctul de vedere în privința legalității adoptării și semnării de către mine, în calitate de director al grădiniții de copii din comuna Olișcani a actelor administrative și juridice în privința nepoatei și cumnaiei carea activează în calitate de educator și asistent medical în aceeași instituție.*

Prin prezenta vă aduc la cunoștință că activez în calitate de director al instituție menționate din anul 2000, iar în anul 2017 când funcțiile de conducător al instituțiilor de învățământ preșcolar au fost organizate concursuri, am obținut această funcție prin concurs fiind declarată câștigător. Pe tot parcursul activității am respectat legislația în domeniu. Din motive ce nu depind de activitatea mea și APL de nivel I și II am suportat un mare deficit de cadre didactice și alți specialiști care activează în cadrul instituției.

Astfel în anul 2019 când instituția pe care o conduc a devenit suprasolicitată am fost nevoiți împreună cu primăria să căutăm surse spațiu și specialiști și să mai deschidem o grupă de copii pentru a satisface cerințele părinților. În aceste condiții din motivul lipsei acute a specialiștilor a fost angajata [REDACTAT] fiica surorii mele. La, poporul moldovenesc noțiunile de rude sunt

foarte desfășurate iar nepoți pot să se numească în primul rînd copii copiilor, copii de la frați, surori, copii verișorilor etc.

Totodată ce ține de cet. [REDACTED] care activează în cadrul instituției în calitate de asistent medical din anul 1982 vă comunic că a fost numită în această funcție prin cumul din motivul aceluiași deficit de cadre cu atît mai mult că la funcția respectivă conform statelor de personal activează pe 0,5 unități de salariu ce a constituit funcția respectivă conform statelor de personal activează pe 0,5 de salariu ce a constituit pe toată perioada de activitate o sumă mizerabilă. Dacă ne întoarcem di nou l aart.2 al Legii nr.133/2016 sub incidența acestei legi cad rudele mele ca subiect al declarării, rudele soțului, membrii familiei și persoanele aflate la întreținere.

În acest context pentru a înțelege sensul definiției rudelor și afinilor sînt relevante prevederile art.45 din Codul Familie care stabilește că rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau de faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea caz este lini-colaterală. Gradul de rudenie se stabilește prin numărul de nașteri, rudenia unuia dintre soți sînt afinii celuilalt soțlinia și gradul de afinitate sînt similare liniei și gradului de rudenie. Astfel cet. [REDACTED] nu este rudă cu mine și nici cu soțul meu și respectiv nu suntem cumnați.

Prin urmarea socot că nu am încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin emiterea și emnarea actelor administrative în privița persoanelor sus menționate . Pe parcursul activității mele în calitate de conducător al instituției persoanele menționate su s-au bucurat prioritar de careva privilegii sau priorități față de ceilalți angajați, iar prin acțiunile mele de emitere și emnare a actelor de angajare concediu și altele nu am prejudiciat bugetul instituției și nu am încălcat legislația. Cu atît mai mult vă comunic că toți conducătorii instituțiilor din raion am fost informați familiarizați cu prevederile Legii 133/2016 abia după 01.01.2020 la o întrevedere organizată de Direcția Învățămînt de pe lîngă consiliul Raional Șoldănești cu colaboratorii Autorității Naționale de Integritate. La momentul actual, în orice instituție publică dislocată în zonele rurale există problema acută de cadre și evient persistă conflictele de interese între persoanele înrudite, iar prevederile Legii nr.133/2016 sunt folosite în special pentru lichidarea concurențelor electorali și a conducătorilor de instituție nedorîți.

Aprecierea inspectorului de integritate

Analizînd, minuțios cele relatate de dna Sveclă Raisa în punctul său de vedere, inspectorul de integritate consideră că *responsabilitatea de a se conforma prevederilor legii este o obligație a dnei Sveclă Raisa, iar lipsa cadrelor didactice în instituțiile preșcolare nu constituie temei pentru neconformare a legislației în vigoare, or dna Sveclă Raisa urma să se adreseze organului ierarhic superior în persoana (Primărie comunei Olișcani r-nul Șoldănești) pentru a fi soluționat conflictul de interese real în care s-a aflat.*

Astfel, și afirmațiile invocate în punctul de vedere de dna Raisa Sveclă , precum că „...Dna [REDACTED] nu este rudă cu soțul dumneaei și astfel nu îi este cumnată.”, este combătut prin răspunsul oferit de către Agenția Servicii Publice prin care se relevă faptul că [REDACTED] este rudă prin afinitate de gradul II astfel aceasta fiind (cumnată) și pe cale de consecință fiind persoană apropiată în sensul art.2 din Legea 133/2016.

Mai mult ca atît, inspectorul de integritate remarcă că dna Sveclă Raisa s-a adresat la data de 03.02.2020 către Primăria comunei Olișcani r-ul Șoldanești privind soluționarea conflictelor reale de interese generat în privința dnei [REDACTED] (cumnată) și [REDACTED] (nepoată).

Ulterior, acesta adresîndu-se și la Autoritatea Națională de Integritate privind soluționarea conflictelor enunțate *supra* astfel acțiunile dnei Sveclă Raisa privind soluționarea conflictului real de interese a urmat după semnarea contractelor individuale de muncă și emiterea ordinelor în privința persoanelor apropiate, or aceasta urma să se adreseze la Primăria comunei Olișcani după caz la Autoritatea Națională de Integritate pînă la încheierea contractelor individuale de muncă și emiterea ordinelor în privința dnei [REDACTED] (cumnată) și [REDACTED] (nepoată).

În circumstanțele de fapt enunțate inspectorul de integritate prin prisma prevederilor art.12 alin.(10) din Legea nr.133/2016 conchide că situațiile de fapt declarate de dna Sveclă Raisa reprezintă acțiuni de admiterea a conflictului consumat pînă a fi informat primarul comunei Olișcani.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că dna Sveclă Raisa are o poziție contradictorie privind relațiile sale de rudenie cu persoana [REDACTED], or pe de o parte prima a declarat în punctul său de vedere că nu este cumnată [REDACTED], iar pe de altă parte prin depunerea declarației la primăria comunei Olișcani r-ul Șoldănești privind soluționarea conflictului real de interese în privința dnei [REDACTED] menționează că îi este cumnata.

Cu referire, la argumentul expus în punctul de vedere, *precum că în calitatea sa de conducător al instituției persoanele menționate nu sau bucurat de careva privilegii și nu au avut prioritatea față de alți angajați* inspectorul de integritate le respinge ca nefondate, or dna Sveclă Raisa în calitatea sa de subiect al declarării conflictului de interes real urma să declare la organul ierarhic superior în speță (*Primăriei comunei Olișcani r-ul Șoldănești*) conflictele reale în care se află cu persoanele apropiate pentru ai fi ulterior soluționate de către organul ierarhic superior.

Astfel, în cazul în care dna Sveclă Raisa a admis consumarea conflictelor de interese prin nedeclararea (neinformarea) conflictului real de interese, aceasta urmează să fie sancționată în corespunderea cu prevederile legale, indiferent de faptul că în calitatea sa de conducător de instituție persoanele apropiate care activau în respectiva instituție nu au beneficiat de privilegii sau priorități față de ceilalți angajați.

În acest sens, remarcăm că dna Sveclă Raisa trebuia să evite apariția unui conflict de interese real și ulterior a celui consumat prin abținerea de la semnarea cererilor/demersurilor a actelor administrative și să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile conducătorul sau organul ierarhic superior referitor la situațiile de conflict de interes real în care se afla și care îi viza pe (cumnata) [REDACTED] și (nepoata) [REDACTED] persoane apropiate în sensul Legii nr.133/2016.

Referitor, la afirmația dnei Sveclă Raisa precum că a fost familiarizată cu prevederile Legii nr.133/2016 abia la data de 01.01.2020 inspectorul de integritate menționează că necunoașterea legii nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere generată de conflictele de interese abordate în prezenta speță (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care este axiomatic că relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent, pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii a legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului.

Și nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, *adagiu latin* ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărat de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei; eroarea de drept nu exonerează de răspundere. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, înscrisă în Constituție. Cunoașterea și respectarea legii definesc atitudinea civică, comportamentul etic, grija față de valorile sociale, apărute și promovate prin actele normative, față de interesele fundamentale ale întăririi și dezvoltării societății. Legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”

Conform art. 38 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului *nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese* sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a *luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.*

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *fața subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru*

răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dna Sveclă Raisa, exercitând funcția de director de grădiniță din comuna Olișcani r-ul Șoldănești, avînd interes personal rezultat din relația sa cu persoanele apropiate - (nepoată) [REDACTED] și (cumnată) [REDACTED], a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ emiterea/semnarea actelor juridice/administrative și încheierea directă a actelor juridice/administrative, care vizează persoanele apropiate - (nepoată) [REDACTED] și (cumnată) [REDACTED] fapt prin care a admis **consumare conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Avînd în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23, alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dna Sveclă Raisa director de grădiniță a comunei Olișcani r-ul Șoldănești avînd interes personal rezultat din relația sa cu persoanele apropiate - (nepoată) [REDACTED] și (cumnată) [REDACTED] a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin consumarea acestora;

2. Se sesizează Primăria comunei Olișcani, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de muncă ori de serviciu cu dna Sveclă Raisa director de grădiniță a comunei Olișcani r-ul Șoldănești;

3. Se aduce la cunoștința dnei Sveclă Raisa actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev,3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Andrian FETESCU